

Handläggare
Fredrik Karlsson
Telefon: 08-508 208 88**Till**
Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd
2021-04-22

Månadsrapport mars 2021

Förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner föreliggande rapport.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett överskott efter resultatöverföringar om 17,4 mnkr. Före resultatöverföringar prognostiseras ett överskott 25,3 mnkr. Överskottet i prognosen förklaras främst av att reglerna för den så kallade generalschablonen ändrats inför 2021. De nya reglerna innebär att medel förvaltningen fonderade sedan två år tillbaka måste bokföras som intäkter 2021. Om intäkterna inte motsvaras av ökade kostnader redovisas detta som ett positivt resultat i prognosen under verksamhetsområde Administration.

Osäkerhetsfaktorn är även fortsatt stor utifrån pandemin. Detta gäller främst äldreomsorgen samt tilldelning av statsbidrag. Förvaltningen följer ekonomins utveckling inom varje verksamhetsområde noga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ekonomienheten inom Administrativa avdelningen i samarbete med övriga avdelningar.

Ekonomisk uppföljning

Före resultatöverföringar prognostiseras ett överskott om 25,3 mnkr och efter resultatöverföringar ett överskott om 17,4 mnkr. Överskottet består utav ökad intäkt av statsbidrag generalschablon.

För investeringar prognostiseras en budget i balans.

Verksamhet, netto mnkr	Budget*	Avvikelse före res.fond	Avvikelse efter res.fond	Avvikelse VB 2020
Förskola	594,2	4,3	0,4	1,0
Individ- och familjeomsorg Barn och unga	178,1	-10,0	-10,0	-4,8
Fritid och kultur	37,3	0,0	0,0	1,8
Individ- och familjeomsorg Vuxna	45,8	0,0	0,0	0,0
Socialpsykiatri	66,4	1,0	1,0	3,9
Omsorg om personer med Funktionsnedsättning	476,5	-10,0	-10,0	6,2
Arbetsmarknadsåtgärder	24,9	0,0	0,0	3,5
Ekonomiskt bistånd	161,3	0,0	0,0	-9,3
Äldreomsorg	762,6	4,0	0,0	8,3
Stadsmiljö	43,0	0,0	0,0	-0,5
Nämnd och förvaltningsadministration	73,9	36,0	36,0	0,5
Summa	2 463,9	25,3	17,4	10,5
Investeringar stadsmiljö	31,2	0,0	0,0	3,4
Investeringar maskiner och inventarier	7,5	0,0	0,0	6,2
Investeringar	38,7	0,0	0,0	9,6

*Budget inkl. förväntade prestationsjusteringar och budgetjusteringar

**(+) enheterna har underskott och hämtar från fonden, nämndens resultat ökar.

(-) enheterna har överskott och lämnar till fonden, nämndens resultat minskar.

Pandemi - Kostnader

För att ge en överblick över reella kostnader av pågående pandemi redovisas bokförda kostnader som härrör direkt till pandemin i nedan tabell. Återredovisning av uppskattade ekonomisk påverkan till följd av pandemin, exempelvis kostnadsminskningar, görs under varje verksamhetsområde i ärendet.

	Nämnd/ Admin	IoF BoU	Fritid Kultur	IoF Vux	Ek Bistånd Arbets m	Social Psykiat ri	Funktio ns nedsätt ning	Stadsm iljö	Fsk	ÄO	Totalsumma
Pandemi jan-mars											
Kostnader (tkr)											(tkr)
Inhyrd personal		1 156,0	4,3	10,8	136,7				227,0		1 534,9
Personalkostnader (extra personal pga Covid-19)		41,5			334,4		1 096,3		1 407,0	4 371,0	7 250,2
Övriga kostnader (ex arbkläder, Transporter, inventarier, kost, lokalkostn)	31,5	10,5	-1,7				8,2	21,4	53,0	41,8	164,7
Summa kostnader	31,5	1 208,1	2,6	10,8	471,2	0,0	1 104,5	21,4	1 687,0	4 412,8	8 949,8

Pandemi - Statsbidrag januari-mars

	STATSBIDRAG - PANDEMIN	(mnkr)
Tilldelat statsbidrag högkostnadsskydd period jan-mars	Ersättning kostnad sjukfrånvaro - Regeringen och dess samarbetspartier har beslutat om ett fortsatt högkostnadsskydd 2021 för höga sjuklönekostnader för januari-april. Omfattning av tilldelning till förvaltningarna redovisas av stadsledningskontoret månatligen. Utbetalning till	8,7
Summering		8,7

Uppföljning av driftbudget

Förskola

Förskolan prognostiserar ett överskott om 4,3 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 0,4 mnkr efter resultatöverföringar.

Utförare - Resultatenheter

Resultatenheterna prognostiserar överskott om 3,9 mnkr. Överskottet beror främst på lägre kostnader för extrapersonal vid ordinarie personals sjukfrånvaro. Det beror i sin tur på färre antal närvarande barn i verksamheten under våren till följd av pandemin. Statsbidragen täcker i stor utsträckning kostnader för hög sjukfrånvaro under perioden med pandemin.

Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för platsgarantin förväntas bli 3,8 mnkr.

Nyckeltal	Snitt 2020	Mars 2020	Mars 2021
Antal barn	3 705	3 842	3 831
Antal avdelningar	234	237	235
Snitt barngrupp	15,8	16,1	16,3
Antal barn/anställd	5,0	5,0	5,1
Andel legitimerade förskollärare %	33,5%	32,7%	34,5%

IOF Barn och unga

IOF Barn och unga prognostiserar ett underskott om 10,0 mnkr jämfört med budget.

Verksamheten arbetar löpande med att hitta möjligheter som leder till minskade placeringskostnader. Inflödet av anmälningar som resulterar i utredningar har ökat de senaste åren och är fortsatt högt. Flera utredningar leder även vidare till insatser i form av placeringar, vilket resulterar i höga placeringskostnader.

Kostnaderna för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institution är fortsatt höga, även om prognosen i mars visar en viss minskning jämfört

med föregående prognos. Även kostnaderna för placeringar på HVB-hem har minskat något jämfört med föregående prognos. Kostnaderna för jourhem och stödboende är fortsatt höga, och där ses en viss ökning i marsprognosen jämfört med föregående månads prognos.

Familjehemskostnaderna är fortsatt höga, men har inte ökat i samma utsträckning. Det beror delvis på att det är fortsatt svårt att rekrytera familjehem. Det medför i sin tur dels att barn blir kvar i jourhem längre än önskvärt, dels att placeringar i externa familjehem ökar. Det finns en oro för att denna situation ska fortsätta, vilket skulle vara kostnadsdrivande.

Förvaltningen följer noggrant utvecklingen av pandemin och dess påverkan på verksamheten och ekonomin. Hittills har ökade kostnader främst varit relaterade till extra utgifter för inhyrd personal från bemanningsföretag för att täcka upp för sjukfrånvaro. Extra kostnader för placeringar (med barn) har syns framförallt på RVT på grund av att vissa placeringar inte har kunnat avslutas alternativt att omplacering inte har kunnat göras. Orsakerna är relaterade såväl till att klienter har varit sjuka som en hög arbetsbelastning i personalgruppen.

Förvaltningens bedömning är att det finns risk för ökat våld i nära relationer men att eventuella ekonomiska effekter av detta är svårt att urskilja. Risken för ökat våld bedöms även öka med tiden som pandemin pågår och människor påverkas mer och mer negativt av dess effekter.

Fritid och kultur

Fritid och kultur prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Förvaltningen följer noga hur pandemin påverkar verksamheterna och om eventuella omfördelningar mellan verksamheter eller områden behöver göras och hur ekonomin i så fall påverkas.

IOF Vuxna

IOF Vuxna prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Verksamheten arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom med att minska kostsamma placeringar. Det möjliggörs bland annat genom att i högre grad använda mindre kostsamma försöks- och träningslägenheter i förvaltningens regi.

Förvaltningen följer noggrant utvecklingen av pandemin och dess påverkan på verksamheten samt eventuella följdverkningar på ekonomin. Hittills har extra kostnader för placeringar framförallt kunnat noteras på relationsvårdsteamet (RVT) och missbruksenheten, på grund av att vissa placeringar inte har kunnat avslutas alternativt att omplacering inte har kunnat göras. Skälen är relaterade såväl till att klienter har varit sjuka som en hög arbetsbelastning i personalgruppen.

Förvaltningens bedömning är att det finns risk för ökat våld i nära relationer men att eventuella ekonomiska effekter av detta är svårt att urskilja. Risken för ökat våld bedöms även öka med tiden som pandemin pågår och människor påverkas mer och mer negativt av dess effekter.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatri prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr jämfört med budget.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr som beror på lägre kostnader för beviljade insatser. Beställaravdelningen arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden.

Utförare

Utförarenheten prognostiserar ett kostnadsutfall i nivå med budget. Enheten arbetar med kostnadsmedvetenhet och ser kontinuerligt över sina kostnader.

Prognoser kan komma att förändras beroende på hur den pågående pandemin utvecklas och påverkar verksamheterna.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning prognostiseras ett underskott om 10,0 mnkr jämfört med budget.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett underskott om 10,0 mnkr. Underskottet beror främst på ökade kostnader för placeringar jämfört med planeringsnivåer enligt budget. Verksamheten följer löpande upp kostnadsutvecklingen för att identifiera åtgärder. Det finns en handlingsplan med utgångspunkt från rättssäkerhet och ekonomi. Verksamheten arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom med att minska kostsamma placeringar. Under 2020 nedförhandlades flera dygnspriser för boenden utanför LOV.

Prognosen kan komma att förändras beroende på hur den pågående pandemin utvecklas och påverkar verksamheterna. Prestationsförändringar och särskild redovisning har beaktats i månadsprognosen.

Utförare

Utförarenheten prognostiserar ett kostnadsutfall i nivå med budget.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknad prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget..

Förvaltningen arbetar fortsatt intensivt med att i så hög utsträckning som möjligt erbjuda arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, såsom visstidsanställningar, arbetsträning och OSA-platser. Syftet är att använda tilldelade budgetmedel för insatser som motverkar att personer riskerar att fastna i långvarig arbetslöshet och i förlängningen även riskera ett långvarigt bidragsberoende.

Prognosen kan komma att förändras beroende på hur den pågående pandemin utvecklas och påverkar verksamheterna.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget..

Budget 2021 innebar en större ökning jämfört med 2020. Bedömningen är därför att om nuvarande nivå på antal bidragshushåll håller i sig under året ryms kostnaden för utbetalt bistånd inom beslutad budget. Prognosen för såväl utbetalt bistånd som handläggning förutsätter även fortsatt användning av generalschablon utöver tilldelad budget, för bidragshushåll i denna målgrupp.

Prognosen för utbetalt bistånd är dock mycket svårbedömd och osäkerhetsfaktorn mycket hög, då pandemins utveckling samt de samhälleliga konsekvenserna av pandemin är mycket osäkra. Förvaltningen följer utvecklingen noggrant.

Tabellen nedan visar utvecklingen under årets första månader jämfört med genomsnitt tidigare år, samt även ett genomsnitt för maj-december 2020. Ökningen av antal bidragshushåll under pandemins första skede avstannade under hösten 2020 och under de första månaderna 2021 är nivån något lägre än hösten 2020. Nivån är dock fortsatt hög.

De pandemirelaterade nytillkomna ärendena under 2020 var 110, men ökningen av det totala antalet bidragshushåll motverkades av att antal ungdomar under 25 år minskade med 39 under 2020 (från 125 i januari 2020 till 86 i december 2020). En stor del av den minskningen stod nyanlända för, där övergång till studier med studiemedel var den vanligaste orsaken.

Ekonomiskt bistånd	Snitt 2019	Snitt 2020	snitt maj-dec	Jan	Feb	Mars prel
Antal bidragshushåll	1 102	1 137	1 151	1 131	1 149	1 127
Antal ungdomar <25 år	136	108	106	83	80	82
Utbetalt bidrag, mnkr	10,86	11,43	11,55	11,52	11,61	11,62
Utbetalt bidrag för boende, mnkr	0,49	0,61	0,64	0,89	0,78	0,74
Medelbidrag, kronor	9 850	10 051	10 035	10 184	10 108	10 306

Statistik från Sweco (paraplyet)

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget efter resultatöverföring.

Före resultatöverföring är överskottet 4,0 mnkr. Resultatenheterna prognostiserar överskott och beräknar att öka sina fonder med cirka 4,0 mnkr.

Prognosen innehåller stora osäkerhetsfaktorer.

Pandemin och dess effekter på verksamheten är svåra att bedöma utifrån pågående smittspridning. Osäkerhet finns även kring eventuell tilldelning utav extra statsbidrag riktat mot äldreomsorgen under året.

2021 måste äldreomsorgen även hantera mycket höga kostnader för tomgångshyror och övertalig personal. Det beror på flera stora verksamhetsomstruktureringar under 2020 samt stängning av två särskilda boende under 2021. Det kräver stora anpassningar för att

hålla äldreomsorgens budget. Personal från avvecklad verksamhet och personal som stannar kvar efter att verksamhet har upphandlats har integrerats i övrig ordinarie verksamhet som ej har budgetmedel för de extra kostnaderna. En del av kostnaderna för personalöverkapacitet finansieras med en central budgetreserv på avdelningsnivå om 8,0 mnkr. Förvaltningen har även sökt extra medel för omstruktureringskostnader om 28,0 mnkr avseende kostnader för verksamhetslokaler och lägenheters tomgångshyror. Dessa medel finns med i prognos. Stadsledningskontoret avser att ge förvaltningen svar på ansökan under april månad.

Beställarenheten

Beställarenheten bedöms hålla sin budget, förutsatt att ansökan för omstruktureringsmedel för tomgångshyror beviljas. En jämförelse mellan budgeten och utfallet av insatser t.o.m. mars visar att den budgeterade nivån håller, utom för hemtjänstinsatser i ordinärt boende. Utförda hemtjänsttimmar har ökat något jämfört med sista kvartalet 2020. Pågående Covid-19 vaccinering på särskilda boende förväntas öka efterfrågan på vård- och omsorgsboende och hemtjänst. Det finns dock kvar osäkerhet kring effekt på äldreomsorgen av den pågående tredje vågen.

Tabell över beställarenhetens budget och utfall av insatser

Nyckeltal	Snitt 2020	Budget 2021	Snitt jan-mars
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	472	472	473
Servicehus, antal månadspersoner	177	146	142
Hemtjänst, utförda dagtimmar	40 126	37 385	40 436

I beställarens budget ingår särskilda boendens hyror och avgifter. Nettokostnader för lokaler ökar när behovet av äldreboende har minskat vilket leder att tomgångshyror ökar kraftigt till cirka 28,0 mnkr för år 2021. Vardaga AB begärde avslut av driftavtalet för Mårtensgården vård- och omsorgsboendes 45 lägenheter i förtid. Avvecklingen av verksamheten är slutförd nu. Enskededalens

servicehus med sina 166 lägenheter är stängd från och med den 1 mars. Tussmötegården vård och omsorgsboende är upphandlad från och med den 1 februari 2021. Vardaga Silverhemmen AB har begärt i enlighet med avtalet, stängning av 9 platser vilket minskar Tussmötegårdens totala antal disponibla lägenheter från 89 till 80 från och med 1 maj.

Utförarenheterna

Utförarenheterna sammantaget visar underskott. Resultatenheter prognostiserar att öka sina fonder med cirka 4,0 mnkr.

Underskotten beror främst på att ca 50 anställda på avvecklade eller upphandlade verksamheter finns kvar i förvaltningen. Hanteringen av överanställningar har under pandemin kunnat hanteras delvis genom att verksamheten krävt en viss förstärkning samt att utförarna har kunnat organisera förstärkningsteam med erfaren månadsanställd personal. Behovet av att ta in timvikarier, vid till exempel sjukfrånvaro, beräknas även minska framöver.

Hemtjänstutförare i egen regi har utfört 91,0 procent av de biståndsbedömda timmarna hittills i år, vilket är 2,1 procent mer än hela förra året.

Särskilda boende är färre jämfört med förra året. Efter stängning av flera särskilda boende och övergången till privat regi av Tussmötegården finns två servicehus och två vård- och omsorgsboende kvar i egen regi. Alla fyra boenden har fortfarande problem med låg beläggning vilket påverkar deras intäkter negativt. Beläggningsgraden har varit 85,4 procent procent på servicehusen och 86,8 procent på vård- och omsorgsboende.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Förvaltningen följer nogsamt eventuella följdverkningar på ekonomin utav pandemin. Under pågående pandemi vistas fler personer ute i stadsmiljön och det påverkar verksamheten genom att det måste städas mer än normalt samt att det medför ett utökad slitage.

Administration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 36 mnkr jämfört med budget.

Överskottet består utav statsbidrag generalschablon utan motsvarande planerade kostnader i marsprognosen.

Bilagor

1. Uppföljning av ekonomiskt bistånd
2. Uppföljning av antal personer i vård- och omsorgsboende
3. Uppföljning av inskrivning inom förskoleverksamheten
4. Sjukfrånvaro
5. Beviljade medel 2021